Nr. 357. Lwów, Poniedziałek dnia 24. Grudnia 1888. Rok VI.

Cena Kurjera
WE LWOWIE
Kwartalnie 3 zł. 60 c.
Półrocznie 7 „ 20 „
Miesięcznie 1 „ 20 „
Za nadsyłanie do domu dopłaca się 20 ct miesięcznie.

Na prowincji.
Kwartalnie 4 zł. 80 c.
Półrocznie 9 „ 60 „
Miesięcznie 1 „ 60 „
Za granicą kwartalnie 10 mark.
Numer pojedynczy 6 c.

KURJER LWOWSKI

Wychodzi codziennie oraz w Niedziele i Święta o godz. 8 rano

Ceny ogłoszeń
Od objętości wiersza petitem za 1 raz 6 c.

Nekrologia lub Korespondencje prywatne — za każdy wiersz 12 ct. Reklamy w rubryce „nadesłane" za każdy wiersz 20 ct.

Rękopisma nie zwracają się.

Wydawca, redaktor naczelny i odpowiedzialny: **Rewakowicz Henryk.**

Szymata [illegible]
Dziś: Adama i Ewy.
Jutro: Narodz. Chr. P.
Pojutrze Szczepana męcz.

Grecko-katolickie
Spiridiona.
Ewstratja jep.
Ftyrsa m.

REDAKCJA, ADMINISTRACJA I EKSPEDYCJA
przy ulicy Akademickiej l. 3.— Nr. Telefonu 114.

Kalendarz myśliwski. Wolno polować na jelenie, kozły (rogacze), lisy, zające, jarząbki, cietrzewie i głuszce, bażanty, kuropatwy, dropie, pardwie, i ptactwo wodne i błotne w ogólności.

Wschód słońca 8 — m.
Zachód „ 4 — m.
Barometr 760. Odwilż.

Nowi dostojnicy.

Mianowany wiceprezydentem namiestnictwa p. Jan Lidl jest synem śp. sekretarza magistratu lwowskiego, a bratem śp. Karola, wiceprezydenta apelacji lwowskiej. Urodzony we Lwowie, tu wszystkie studja ukończył, a wstąpiwszy w r. 1861 jako praktykant z płacą 350 zł. do służby magistratu dosłużył się w 11 lat później rangi radcy magistratu. Ówczesny prezydent miasta dr. Ziemiałkowski, zostawszy w maju r. 1873 ministrem bez teki dla Galicji, znając wysokie zdolności radcy p. Lidla, wziął go do swego biura ministerjalnego na sekretarza. Po kilku latach rzecz się tak ułożyła, że miejsce jego zajął p. Filip Zaleski, dzisiejszy minister, p. Lidl zaś objął biuro w ministerstwie spraw wewnętrznych. Po mianowaniu p. Zaleskiego wiceprezydentem namiestnictwa we Lwowie p. Lidl powrócił napowrót do ministerstwa dla Galicji, na której to posadzie jak pierwej, tak do ostatniej chwili urzędowania w charakterze radcy ministerjalnego pracował dla dobra swego kraju. Po jego urzędowaniu spodziewamy się ścisłego przestrzegania ustaw konstytucyjnych i gorliwej obrony interesów społeczeństwa. Jestto człowiek w sile wieku niespełna 50 lat. Z miastem Lwowem oprócz pamięci pierwszych kroków zawodu publicznego wiążą go stosunki rodzinne. Ożeniony jest z córką zacnego obywatela kupca tutejszego Adolfa Mańkowskiego.

Nominacja p. Kuczkowskiego delegatem namiestnictwa w Krakowie ma, jak się zdaje, to znaczenie, iż rząd tam nie chce mieć człowieka partji, ale bezstronnego i sumiennego urzędnika, jakim p. Kuczkoski był dotąd w Kołomyji od lat kilkunastu na stanowisku starosty. P. Kuczkowski piastował mandat poselski w sejmie z gmin wiejskich. Wiemy, że czynił to z konieczności. Prawdopodobnie teraz nie będzie o to się ubiegał, zwłaszcza, iż działalność ck. urzędników w Sejmie bywa nieraz przykrą, jeżeli ma odpowiadać osobistemu przekonaniu.

Bezpłatne książki.

Oddział rachunkowy namiestnictwa podaje do publicznej wiadomości wykaz przypadających na poszczególne okręgi szkolne kwot na bezpłatne książki w języku *ruskim* dla ubogich uczniów w stosunku do ilości dzieci do szkoły rzeczywiście uczęszczających w roku szkolnym 1888/89.

Okręg. rada szkolna	ilość dzieci do szkoły rzeczywiście uczęszczających	kwota przypadająca na bezpłatne ruskie książki zlr.	ct.
1 Lwów miejska	3715	89	81
2 Nowy Sącz	1372	33	17
3 Gorlice	1211	29	28
4 Grybów	412	9	96
5 Jasło	449	10	86
6 Krosno	781	18	88
7 Łańcut	294	7	11
8 Sanok	3028	73	20
9 Lisko	1410	34	9
10 Brzozów	318	7	69
11 Przemyśl	4130	99	85
12 Dobromil	1547	37	39
13 Jarosław	3096	74	85
14 Cieszanów	2545	61	52
15 Jaworów	3641	88	2
16 Mościska	5606	135	53
17 Sambor	6164	149	2
18 Stare miasto	1628	39	36
19 Drohobycz	6283	149	96
20 Turka	1340	32	39
21 Stryj	5929	143	34
22 Żydaczów	5579	134	87
23 Kałusz	2755	66	60
24 Dolina	2710	65	52
25 Gródek	2759	66	70
26 Rudki	3195	77	24
27 Lwów zamiejska	20314	491	10
28 Bóbrka	8879	214	66
29 Sokal	8306	200	82
30 Kamionka	8745	211	41
31 Żółkiew	6994	169	9
32 Rawa	5221	126	22
33 Złoczów	7173	173	40
34 Brody	7181	173	60
35 Brzeżany	4308	104	15
36 Podhajce	2754	66	58
37 Rohatyn	5445	131	63
38 Przemyślany	4154	100	43
39 Tarnopol	8656	209	26
40 Skałat	4688	113	34
41 Zbaraż	4094	98	97
42 Trembowla	7516	181	70
43 Husiatyn	7425	179	50
44 Zaleszczyki	2825	68	29
45 Borszczów	4040	97	67
46 Nowy targ	224	5	42
47 Czortków	3131	75	69
48 Buczacz	4421	106	88
49 Śniatyn	4826	116	67
50 Horodenka	4047	97	84
51 Kołomyja	5939	143	58
52 Kossów	3083	74	53
53 Nadwórna	2322	56	14
54 Bohorodczany	1548	37	42
55 Stanisławów	6365	153	88
56 Tłumacz	4028	97	38
Razem	240469	5813	46

KRONIKA.

Lwowski komitet miejski dla spraw banku ziemskiego w Poznaniu, wzywa uprzejmie wszystkich tych panów, którzy otrzymali kwitarjusze i arkusze subskrypcyjne celem zbierania składek na rzecz banku ziemskiego w Poznaniu, a którzy dotąd o rezultacie swych starań komitetowi nie złożyli sprawy — aby podczas świąt Bożego Narodzenia wszelkich dołożyli starań, aby udział w subskrypcji był jak najliczniejszy. Rzeczone arkusze i książki składkowe wraz z uzbieranemi kwotami złożyć należy najdalej do 31. bm. w prezydjum Rady miejskiej (Ratusz I. piątro.)

Wydział Czytelni akademickiej zaprasza członków Towarzystwa na skromną wieczerzę, którą dzisiaj w wigilię o g, $^3/_4$10 wieczorem urządza we własnym lokalu (Rynek 24.)

Kurs dla nauczycieli gimnastyki. Dnia 1. stycznia 1889 będzie otwarty kurs dla nauczycieli gimnastyki w Sokole lwowskim. Tym sposobem daną jest sposobność nabycia wiedzy, która może powiększyć szczupłe wynagrodzenie naucz. szkół średnich, a gdy spodziewać się należy, że w krótkim czasie rząd zmuszony będzie zaprowadzić obowiązkowo gimnastykę we wszystkich szkołach, w interesie dzielności fizycznej obywateli, godziwą byłoby rzeczą zabezpieczyć się przed napływem obcych nauczycieli. Mamy to przekonanie, że nietylko dla możliwych korzyści materjalnych, ale przedewszystkiem z poczucia obywatelskiego, nakazującego pamiętać o przyszłości i dzielności narodu, zależnej w pierwszym rzędzie od dzielności fizycznej indywiduów, troskliwi o przyszłość narodową, zgłoszą się na kurs, którego powodzenie jest zapewnione. Od dnia dzisiejszego przyjmuje kancelarja zgłoszenia kandydatów. Warunki przyjęcia są bardzo przystępne — zapisujący się bowiem na kurs składają w dwóch ratach po 5 zł. opłatę wstępną, oprócz której uchwalił Wydział pobierać od niecłonków Towarzystwa opłatę 1 zł. na miesiąc za użycie przyrządów. *Nauczyciele szkół ludowych lwowskich są wolni* od wszelkich opłat, a to z powodu subwencji przez Radę miejską na ten cel udzielonej. Przedmioty teoretyczne wykładane będą w niedziele i święta przed południem, a mianowicie prof. dr. Szpilman fizjologję, dr. Ż. Krówczyński hygienę i dzieje gimnastyki, a dr. J. Gostyński odpowiednią część chirurgii. Część techniczna spoczywać będzie w rękach pp. nauczycieli Sokoła, a mianowicie pp. Antoniego Durskiego, E. Cenara i W. Tyblewicza, najbieglejszych nauczycieli gimnastyki, a ćwiczenia kandydatów na nauczycieli gimnastyki odbywać się będą we wtorki, czwartki i soboty od godziny 8—9 wieczorem Kurs trwać będzie przez 10 miesięcy z przerwą wakacyjną, t. j. od połowy lipca do końca sierpnia.

Awans jednorocznikow. Wydany onegdaj *Armee-Verordnungs-Blatt* obejmuje awans na podporuczników rezerwy: w piechocie 707, w strzelcach 74, w kawalerji 151, w artylerji 97, w inżynierji 14, w pionierach 3, w parku kolejowym 5, w furgonach 90, w wojsku bośniacko hercogowińskiem 4. Podajemy niniejszem wykaz awansowanych w pułkach galicyjskich:

W 9. pułku piechoty: Ant. Olszewski, Józ. Opolski, Wacł. Vozab, Ignacy Beller, Hugo Guth, Michał Mitrofanowicz, Kamil Spannbauer, Fr. Prochaska, Kar. Swoboda, Adolf Siegel.

W 10. pułku: Franc. Miedel, Franc. Jenista, Otto Horner, Ludwik Abelis, Alfred Niemeczek, Józ. Mazur, Roman Dmochowski, Leopold Goldblatt, Karol Malina, Hugo Löwin, Jakób Spett, Józef Barnert.

W 13. pułku: Wiktor Ebner, Wład. Bronikowski, Aleks. Spett, Ignacy Meyer, Tadeusz Bednarski, Eug. Jakesch, Włodź. Mochnacki, Jul. Bobilewicz.

W 15. pułku: Wacł. Tollar, Jan Rewakowicz, Otto Zeckendorf, Aleks. Doliński, Teof. Eyweling, Alojzy Feigel, Wład. Buchholz, Izyd. Reich, Ernest Winkler.

W 20. pułku: Herman Waurisch, Jan Kubliński, Józef Steinberg, Maks. Kupka, Gustaw Finger, Jonasz Hammerschlag, Wilh. Kurz, Kar. Schwach, Franc. Lang.

W 24. pułku: Edward Heimann, Emil Barta, Rudolf Machowetz, Józef Frierss, Józef Wolf, Teod. Kohn.

W 30. pułku: Alfred Neumann, Antoni Świątkiewicz, Ferdynand Schrimpf, Maly.

W 40. pułku: Adolf Köhler, Bol. Heller, Adolf Kinst, Rudolf Stejskal, Eug. Fuhrmann, Wacł. Litschmann, Józ. Schwarz, Berisz Goldschmidt.

W 41. pułku: Mich. Koczyński, Mateusz Christel, Adolf Heinedreich, Leop. Reich, Kornel Hominka, Jan Stefanowicz, Józ. Regenstreif, Dymitr Gallin.

W 45. pułku: Emil Fanta, Jul. Goldberger, Jan Richter, Ant. Blażek, Jan Trink, Franc. Jelinek.

W 55. pułku: Karol Hinek, Fryd. Dunkel, Emil Wellisch, Aleks. Rozłucki, Otto Schlesinger, Władysław Greis, Friedel Liebermann.

W 56. pułku: Ryszard Schwab, Stanisł. Olszewski, Roman Stiasny, Aleks. Loria, Stefan Stiasny.

W 57. pułku: Adam Kozłowski, Wład. Falkowski, Ludwik Boratyński, Jakób Spett, Zygm. Przyłęcki, Wiktor Adler, Ludwik Morawski, Władysł. Hahorkiewicz, Wiktor Gajewski, Jarosław Tomsu, St. Woźniakowski, Eugen. Jelonek, Jerzy Dobrozemsky.

W 58. pułku: Kazim. Czalczynski, Jan Schindler, Józef Żytny, Karol Hofmann.

W 77. pułku: Karol Löw, Izrael Redlich, Józef Czernecki, Marjan Dworak, Herman Schwarzrock, Edward Hlozanek, Stanisław Krzyżanowski.

W 80. pułku: Alojzy Winiarz, Franciszek Sawa, Józef Kruszyński, Konst. Jasiński, Rud. Klein, Kazim. Gołębski, Stanisł. Laskownicki, Artur Hanke, Józef Zbyszewski, Maur. Kantor, Hieronim Kalitowski, Stanisław Ostaszewski, Hugo Fleischer.

W 89. pułku: Adam Wagner, Franc. Wojtech, Maks. Heinrich, Jan Fidrmuc, Bazyli Hrycewicz, Stan. Bodakowski, Walery Nitecki, Fryderyk Weis.

Zlecenia giełdowe

na Wiedeń, Berlin, Paryż lub Londyn załatwia sumiennie i starannie.

Papiery wartościowe, losy i monety

sprzedaje i kupuje ściśle po kursach dziennych

Kantor wymiany i giełdowy

Gustaw Max

Lwów, plac Marjacki l. 8. I. p.

1000 tutek cygaret. **„Favorite“** z **najlepszej** francus. **bibułki** w cenie od złr. 1·20 do 2 złr. przy odbiorze 5000 sztuk franco do każdej stacji poleca

Fabryka BRACI ELSTER

Lwów, ul. Sykstuska l. 3.

P. T. Kupcom odstępuje się znaczny rabat.

Stosowne jako podarki świąteczne!

Szkatułki z farbami w nader wielkim wyborze i w najlepszych gatunkach.
Kartony z sześciu głównymi najlepszymi farbami z przepisem mieszania kolorów.
Farby dziecinne wyśmienite w 25 kolor. sztuka 1 ct.
Farby akwarelowe w laseczkach i guzikach.
Farby akwarelowe wilgotne w tubkach i półwilgotne w muszelkach.
Farby olejne w tubach.
Farby do malowania na porcelanie z wszelkimi potrzebnymi przyborami.
Farby metalowe w pięknych tęczowych kolorach do malowania na atłasie, aksamicie etc.
Środki do retuszowania, olejki i werniksy tak do olejnych jak i do wodnych malowań.
Płótna malarskie, deszczułki gruntowane, **stalugi** malarskie, **palety** drewniane i porcelanowe, **płytki mleczne** i **szkła matowe** w różnych formatach, **pędzle, szpachtle, laski malarskie** i wszelkie inne przybory malarskie w wielkim wyborze poleca:

JÓZEF HANKE

we Lwowie **Rynek l. 38.**

pod „Czarnym Psem“

Na Gwiazdkę i Nowy Rok!

poleca

Szkatułki z narzędziami,
Szkatułki z narzędziami do robót piłeczkowych.
Reiszeugi,
Zbiory minerałów,
Imitacje brylantów i kamieni szlachetnych,
Djamenty imitowane,
Lokomobile parowe,
Koleje żelazne parowe,
Okręta parowe,
Pastele kolorowe,
Cyrkle mosiężne i nikowe,
Maszynki do szycia kompletne (podarek dla małych panienek),
Ozdoby na drzewka ze szkła i blachy,
Świeczki na drzewka,
Kolorowe świeczki kręcone,
Brylantyna,
Pozłótka,
Złoto szeleszczące,
Staniol biały i kolorowy,
Kruszcz żelazny do robienia szopek,
Złoty piasek,
Lakier metalowy wszelkie kolory,
Złoto i srebro w płynie do pociągania drzewa papieru, żelaza i t. p.
Farby tuszowe i akwarelowe (Anreitera, Wagnera, i Schönfelda),
Farby olejne do robót artystycznych w tubkach,
Stalugi malarskie,
Paletk drewniane i z porcelany,
Kije malarskie,
Książki na szkice,
Kartony gruntowane do malowania,
Deszczułki gruntowane,
Szkła matowe,
Farby do malowania na porcelanie,
Farby metalowe do użytku na aksamicie, jedwabiu, atłasie i innych materjach,
Farby do chromofotografii i szkiełka do tychże,
Farby do malowania tak swane Spitzmalerei w pudełkach,
Wybór wszelkich farb dla uczniów w pudełkach od 30 ct. do 12 złr.,
Pendzle,
Szpachtle i t p.
Kasy ogniotrwałe i Kasetki,
Ważki kuchenne,
Trzcina bambusowa różnej grubości,
Szczotki do włosów i sukien, najlepszego wyrobu,
Bogaty wybór Perfum,
Mydeł toaletowych, Pudrów etc.

Alojzy Hübner

we Lwowie

ulica Karola Ludwika l. 13.

Pierścionki zaręczynowe, obrączki ślubne,

oraz wszelkie biżuterje ze złota i srebra poleca po najprzystępniejszych cenach

Jan Jarzyna

jubiler i złotnik w hotelu Europejskim.

Aug. Tschinkel i Synowie

c. k. dostawcy nadworni

Fabryki: Wiedeń, Schönfeld, Lobositz i Lublana,

polecają

TSCHINKLA CYKORJĘ GRYSIKOWĄ

pudełko 1/5 kilogr.

Najlepszy istniejący dodatek **do kawy.**

Najlepszy istniejący dodatek **do kawy.**

Prawnie zastrzeżone.

Również **kawę figową i sułtańską.**
Najlepsze czekolady, uznane jako najprzedniejsze gatunki i nagrodzone na wszystkich wystawach.
Cakao odtłuszczone, łatwo rozpuszczalne, o delikatnym smaku.
Angielskie Rocks-Drops, cukry, owoce cukrowane, cykaty pomarańczki, kompoty i t. p.

Nasze wyroby są do nabycia we wszystkich lepszych handlach korzennych.

Handel sukna i towarów wełnianych modnych

pod firmą

Jan Wallach i Syn

we Lwowie, Rynek liczba 33.

rok założenia 1841

poleca na **sezon jesienno-zimowy świeżo nadeszłe materje modne** na garnitury i paltoty męskie, jako i damskie po bardzo przystępnych cenach.

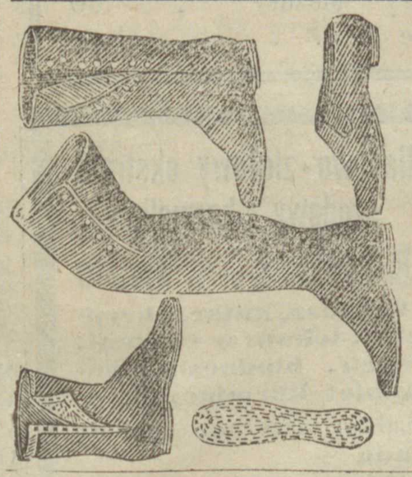

Buty filcowe i sukienne do polowania i podróży
Berlacze, Pantofle, Podeszwy, Sandałki filcowe
Półbuciki filcowe damskie z obcasami i podeszwą skórzaną
Kamasze sukienne i filcowe z maszynkami lub do zapinania na guziki
Kufry, Torby, Parasole, Laseczki i Rękawiczki wełniane
Nowość
Ochraniacze spodni gumowe z śróbką poleca

R. KRIMMER

Lwów, Hotel Francuski.

NA GWIAZDKĘ!

są uznane jako najlepsze do użycia domowego i rękodzielniczego, Maszyny te, łatwe do użycia i z największą wytrwałością, posiadają najdoskonalsze przyrządy pomocnicze i szyją prędko pięknym perłowym ściegiem najcieńsze do najgrubszych materjałów.

Ciągłe udoskonalenia i nowe wynalazki, zastosowane przy ***oryginalnych maszynach Singera do szycia,*** czynią takowe najdoskonalszemi ma zynami, zaś ***wysokoramienna Improved maszyng do szycia*** (z czółenkiem pierścieniowem) przewyższa dotychczasowe wszystkie inne systemy maszyn szyjących.

Więcej niż 8 miljonów oryginalnych maszyn Singera do szycia w użyciu; nad 300 pierwszych nagród.

Oryginalna maszyna Singera do szycia jest najużyteczniejszym przedmiotem trwałej wartości, przeto też

najużyteczniejszym podarkiem na Gwiazdkę.

Generalna Agencja The Singer Manufacturing Co. w Nowym Yorku

Lwów, ulica Kopernika l. 2. (Filja w Czerniowcach ul. Ratuszowa 15).

Róg Sykstuskiej 2.

400 centnarów jabłek tyrolskich

otrzymała **WŁOSKO-TYROLSKA OWOCARNIA** i wysyła na prowincję w koszach 5-kilogr. edelroth zł. 1·70, rezmarynowe złr. 1·80 wraz z opakowaniem

Z szacunkiem **Fryderyk Schleicher**

we Lwowie, róg ulicy Sykstuskiej l. 2.

Klosety pokojowe

z desinfekcją torfową

również **Proszek torfowy**

zastępstwo i skład u firmy:

ANTONI HALSKI

handel żelazny, Lwów, plac Marjacki liczba 9.

Cenniki na żądanie franco.

„Drukarnia Polska“ ulica Sobieskiego l. 28, Telefonu Nr. 179. Papier z fabryki Czerlańskiej.

browskiego wzniesiono już nawet ze składek okazały budynek na wyższy zakład naukowy polski. Szkoły polskie w Ameryce powstają, jak widzimy, głównie przy parafiach i rozwijają się niezależnie od miejscowych szkół nmerykańskich.

Analogiczne stosunki widzimy np. we Francji, gdzie obok świeckich szkół rządowych istnieje mnóstwo szkół początkowych, średnich i wyższych... katolickich Byłoby pożądanem, żeby i Związek pol. pilną zwrócił uwagę na sprawę polskiego szkolnictwa w Ameryce. Polskie kościoły budują się wciąż za oceanem. Świeżo w Mill Creek w Pensylwanji, za staraniem miejscowego Towarzystwa bratniej pomocy pod wezwaniem św. Józefa przystąpiono do budowania kościoła i szkoły polskiej. Przed kilku dniami znowu odbyło się uroczyste poświęcenie kościoła polskiego i szkoły polskiej w Duluth. W uroczystości wzięło udział pięć miejscowych stowarzyszeń polskich. W Grand Rapids Michigan miejscowe Towarzystwo św. Stanisława Kostki zbudowało własną halę polską na zebrania zbiorowemi siłami. W New-Jorku zawiązuje się Towarzystwo gimnastyczne pod nazwą „Orła“, na wzór „Sokołów“ czeskich. Kilka stowarzyń polskich, położonych w południowej stronie miasta Chicago, a mianowicie: Gmina polska, Przem. i Rzem. polskich, Jana III. Sobieskiego, J. I. Kraszewskiego i Stefana Batorego urządzają zbiorowemi siłami drugie z kolei przedstawienie amatorskie. Podobne przedstawienie odbyło się w Newarku staraniem „Polonji“ miejscowej. W New-Jorku, jak donosi „Ognisko“, spodziewany jest Ignacy Domeyko. W Toledo, w stanie Ohio, jak donosi miejscowe pismo polskie „Gwiazda“, dawał koncert p. Antoni Kątski.

Trzęsienia ziemi. Z Bośnji donoszą o trzęsieniu ziemi, jakie równocześnie dały się czuć 18go bm. w Rogaticy, Cajnicy, Plevlji, Poljanicy i Gołovmie. Wstrząśnienia trwały 3 do 4 minut i były lekkie.

W obłędzie. Przed kilkoma dniami we wsi Krzowice pod Sieradzem, w Królestwie Polskiem, żona miejscowego kolonisty, Zuzanna Rudowska, cierpiąca od pewnego czasu na chorobę umysłową, podczas nieobecności męża pochwyciła siekierę i zabiła nią dwoje własnych dzieci: 6. letnią Marjannę i 2. letnią Helenę. Szaloną zabójczynię dzieci aresztowano i oddano pod nadzór lekarski.

„Szląsk“. Redakcja warszawskiego Przeglądu Tygodniowego dopełniła rozpoczętego w roku zeszłym wydawnictwa swojego, mającego na celu opisanie obu połów dawnego Szląska. Mianowicie do wydanej poprzednio części pierwszej, zawierającej opis Szląska austrjackiego, przybywa obecnie: „Szląsk pruski, słowem i ołówkiem na postawie najnowszych źródeł przedstawiony“ (Warszawa, 1889), Podobnie jak przy części pierwszej, pod przedmową podpisany jest jako autor p. Wład. K. Zieliński, całość zaś przedstawia się starannie, dając dokładny obraz tej krainy, zarówno pod względem, etnografiieznym, jak i obyczajowym. Szczególniej zajmująco skreślone zostały dzieje poszczególnych księst szląskich, zwłaszcza pod panowaniem Piastów, wielce zaś pouczającym, choc bardzo smutnym, jest obraz dzisiejszych postępów germanizacji w tej polskiej i katolickiej niegdyś dziedzinie. Książkę zdobią ładne wizerunki starych zamków i typów ludu szląskiego.

Na rybim targu.

— Czy tylko ten szczupak świeży?
— Przecież pan widzisz, że żyje.
— To nie dowód, przecież i pani żywa!

Lekcja zoologji.

Nauczyciel: Jak długo może żyć zając?
Uczeń: Dopóki go nie zastrzelą...

Parę myśli.

Kobiety to książki, a świat cały to wielka czytelnia.

Młode dziewczę, to książka, której kart jeszcze nie rozcięto.

Żona, to książka, najczęściej oprawna, zamiast posagu, w... płótno.

Kobieta w wieku późniejszym, to następne wydania, często „powiększone i przejrzane“, ale nigdy nie... „poprawione“.

Myśl męża w chwili płacenia rachunku ze sklepu futer:

„Wąż, przez którego Adam stracił posadę w raju, musiał być... *boa*!

Jutro 25go numer wyjdzie o zwykłej godzinie. We środę, tj. w drugi dzień świąt numeru nie będzie. Najbliższy numer wyjdzie we czwartek o godzinie 8. rano.

Wiadomości polityczne.

Wiedeń 22. grudnia. Cesarz zezwolił na nowe uzbrojenie artylerji wałowej. Artylerzyści postradają szablę pionierską, a otrzymają natomiast karabin Werndla lub karabin strzelecki.

Belgrad 22. grudnia. Jutro (w niedzielę) ma się zebrać wielka skupczyna celem narady nad zmianą konstytucji serbskiej. Wczoraj odbyła komisja konstytucyjna pod przewodnictwem króla ostatnie posiedzenie. Paragrafy o prerogatywach króla (znacznie ograniczonych w porównaniu z dawniejszemi) zostały przyjęte na wniosek radykała Risto Popowicza en bloc. Król w pożegnalnej przemowie oświadczył, że ponad to, co określono w projekcie nowej konstytucji, on ani na jotę więcej koncesyj nie uczyni.

Berlin 22. grudnia. Prasa tutejsza zajmuje się żywo sprawami serbskiemi. *National Zeitung* omawiając rezultat wyborów do skupczyny, widzi w nich bardzo znaczącą demonstrację narodu serbskiego przeciw Milanowi.

Vossische Zeitung twierdzi, że wielka skupczyna bez wątpienia gotową jest zdetronizować Milana dla dogodzenia Rosji. Milanowi grozi wielkie niebezpieczeństwo; ostatnie jego eksperymenty wszyscy uważają za nieudałe. *Wskutek tych przyczyn konflikt interesów rosyjskich z austrackimi na terytorjum serbskiem jest nieunikniony.*

Telegramy „Kurjera Lwowskiego“.

Wiedeń 24. grudnia. Wczoraj wieczór rozeszła się po mieście pogłoska, że w Serbji wybuchła rewolucja. W poselstwie serbskiem o niczem niewiadomo. Również depesze z Budapesztu nie przynoszą nic alarmującego. Bezpośrednie zniesienie się z Belgradem niemożliwe z powodu istniejącej tam cenzury.

Giełda niedzielna: kredyty 307·30.

Praga 24. grudnia. W sobotę wieczorem wybuchł strajk zecerów; dzienniki wychodzą w zmiejszonych rozmiarach, tak np. *Politik* wydaje tylko dwie stronice.

Bukareszt 24. grudnia. Wkrótce zacznie wychodzić nowy organ, subwencjonowany przez królowę Natalję, celem zwalczania Milana.

Belgrad 24. grudnia. Pierwsze posiedzenie wielkiej skupczyny odbyło się przy drzwiach zamkniętych; sprawozdawcy dzienników nie byli przypuszczeni. Prezydentem został wybrany radykał Vukowicz. Komisja rewizyjna składa się z 7 radykałów i 2 liberalnych.

Nadesłane.

Handel towarów papierowych i galanteryjnych z powodu nagłego wyjazdu jest po bardzo przystępnych warunkach natychmiast do sprzedania przy ulicy Łyczakowskiej l. 1.

LOSY SERBSKIE
10cio-frankowe
Ciągnienie 2go Stycznia 1889.
Główna wygrana 100.000 fr.
sprzedają najtaniej
Sokal i Lilien
dom bankowy i kantor wymiany.
Zlecenia z prowincji wykonujemy bezzwłocznie **nie** doliczając prowizji, a **na żądanie za zaliczką.**

Dr. Jan Rosner
lekarz chorób kobiecych
(Wałowa 11).

Drobne ogłoszenia.

Doniesienia rozmaite
po 1 ½ centa od wyrazu.

100.000 złr.
do wygrania już 28. grudnia br.
losem rządowym.
Cena losu tylko **2** złr. w. a.
W KANTORZE WYMIANY
KITZ i STOFF
LWÓW, plac Halicki 1.
Zlecenia z prowincji wykonujemy bezzwłocznie nie doliczając prowizji.

Ogromny zapas win węgierskich i austrjackich po cenach bardzo tanich na flaszki i miary. **Wódki:** pomarańczówka, wiśniówka, złotopłyn, angielska, różówka, kminkówka flaszka od 40 ct. Jarzębiak, jarzębinka i złr. 10 ct., ratafia, dereniówka 1 zł. 25 ct. Miód wyborny flaszkę 50 ct. poleca **handel Wojciechowskiego Chorążczyzna.** 1300

Lokata kapitału. Poszukuje się pożyczki 2—3000 złr. wa Zabezpieczenie na rozwiniętem i rentownem przedsiębiorstwie przemysłowem. Oferty przyjmuje adm. Kurjera pod literami M G. 1313

Fotominiatury pastelowe Stefana Grzywińskiego. pl. Benedyktynek l. 2. 1291

Kasy ogniotrwałe z amerykańskimi zamkami najtaniej u Simona Degena l. 17. ul. Jagiellońska.

Skład i pracownia futer Michała Beckera przyjmuje wszelkie roboty w zakres kuśnierstwa wchodzące Lwów Kopernika 8. 1235

Pracownia sukien damskich i nauka kroju, ulca Ossolińskich Nr. 4. H. Mejor. 1248

Ekspedytor pocztowy poszukuje umieszczenia w urzędzie nieerarjalnym. Zgłoszenia: Hipolit Rygiel Przemyśl Zielona 11. 1354

Rachmistrz rutynowany z fachową wiadomością poszukuje **umieszczenia** w miejscu. Adres poda adm. „Kurjera“, 1295

Swieży transport angielskich noży stołowych i deserowych w bardzo gustownych oprawach otrzymał i poleca **Antoni Halski** handel żelazny we Lwowie plac Marjacki liczba 9. 1354

Palacz egzaminowany potrzebnym jest do noweg zakładu kąpielowego św. Anny. 1366

Nadmłynarz znajdzie pomieszszenie. Zgłoszenia pod F. P. „Kurjer Lwowski“. 1362

Korespondentką! Proszę zawiadomić Zakład Jaszczyszyna, że są różne ruchomości i garderoba do sprzedania. Gmach teatralny. 1365

Rutynowana ekspedytorka poczty i telegrafu poszukuje od 1. stycznia posady. Łaskawe zgłoszenia pod literami J. Ł. poste restante **Tarnów.** 1363

30–50 prowizji za wyrobienie względnie udzielenie **pożyczki złr. 300** na weksel wyższemu urzędnikowi instytucji prywatnej na znaczny procent. Zgłoszenia pod **„S. K. prowizja“** w administracji do 28. grudnia br. 1358

Uczennica Marka i Mikulego posiadająca chlubne świadectwa poszukuje lekcji muzyki. Włada językami francuskim, niemieckim. Listy do adm pod S. M. 1371

Pierścień brylantowy do sprzedania niżej wartości w kasie teatralnej. 1373

Młody człowiek z prowadzeniem ksiąg handlowych i korespondencją obznajomiony, władający biegle językiem polskim i niemieckim, tudzież częściowo kilku językami obcymi, mogący wykazać się chlubnemi świadectwami, poszukuje umieszczenia w kraju lub za granicą. Łaskawe zgłoszenia pod J. K. 29. do administracji Kurjera lwowskiego. 1378

Praktykant ze starannem wychowaniem domowem znajdzie w handlu papieru A. J. Miziewicza w Kołomyi umieszczenie 1364

Zakład litograficzny J. Niewiadomskiego przeniesiony z ulicy Sykstuskiej 19. na ulicę Jagiellońską l. 12 1369

Mieszkania i sklepy
po 1 cencie od wyrazu

Eleganckie 3 pokoje, przedpokój kuchnia ulica Mikołaja 5. 1338

Pokój frontowy na I. piętrze z osobnym wchodem od 1. Stycznia do najęcia. Sykstuska 62 1374

Ul. 11. ulica Pańska dwa pokoje frontowe, kuchnia II pietro 1. stycznia do najęcia. 1345

Ulica Zimorowicza 7. boczna. Eleganckie 4 lub 5 pokoi, kuchnia spiżarnia i pokoik kawalerski zaraz do wynajęcia. 1352

Kawalerski pokój miesięcznie 8 zł. ulica Zamojskiego l. 1. 1254

3 pokoje z kuchnią, 2 pokoje z kuchnią dwa wychody ulica Zamojskiego l. 1. 1348

Korespondencje prywatne.

„Rubinek“ dziękuje „Perełce“ za listy i przysyłkę. Przykro mu, że z „Perełką“ na wilji nie będzie. Przysyłka bardzo smakowała. Przy opłatku życzy „Perełce“ zdrowia — ściska ją i całuje.. 1381

Poszukuje się wspólnika do bardzo intratnego interesu galanteryjno-drobiazgowego z gotówką 3.500. Listy pod adresą „Nadzieja“ **Stryj.**

Nie ma nic lepszego nad
PUDER KSIĄŻĘCY
do upiększenia twarzy
pudełko do 60, 70 ct. i 1 zł. 20 ct.
Nabyć można w sklepach
IHNATOWICZA
we Lwowie, w Krakowie i Czerniowcach.

W 90. pułku: Leon Spitzer, Karol Pawełka, Eug. Polaczek, Gust. Turnowski, Gust. Żinner.

W 95. pułku: Miecz. Madejski, Henr. Redl, Józef Chwojka, Izyd. Krajewski, Jan Jędrzejowski.

W bataljonach strzeleckich (numer przy nazwisku oznacza liczbę bataljonu) Robert Brümmer 13, Robert Mestek 13, Marceli Wiśniewski 30, August Giebułtowski 30, Szymon Better 13.

W kawalerji: Zdzisław br. Brunicki uł. 13, Adam Olszewski i Zdzisł. Ładomirski uł. 8, Wilhelm Porges dr. 9, Walerjan Pieńczykowski drag. 10, Roman Dobrzański huz. 3, Witołd Bartmański uł. 4, Włodz. Błażowski uł. 6, Franc. br. Heydel ul. 13, Karol Hotzek uł. 6, Wład. Obertyński uł. 13, Józef Thom drag. 11, Franc. Clement drag. 9, Stefan Guttman drag. 10, Ludw. hr. Koziebrodzki drag. 6, Kar. ks. Fürstenberg uł. 11, Jan Guzkowski uł. 7, Jędrzej Zehetbauer uł. 11, Zygm. Lewakowski uł. 13, Stan. Fihauser uł. 1, Kazim. Pohorecki uł. 8, Paweł Reviczky i Stan. Pieńczykowski uł. 7, Albert Kordecki, Stef. Myszkowski i Feliks Głowacki uł. 13, Józef Lucki uł. 8, Wład. Grodzicki uł. 8.

W artylerji: Tadeusz Smołuchowski, Stan. Pietraszkiewicz, Jan Rozwadowski, Bernard Tramer, Art. Brandeis, Edw. Ceypek i Adam Bieńkowski.

W 3. pułku furgonów: Ryszard Breit, Stefan Kraus, Franc. Stepan i Wład. Klindera.

Rezerwowymi kadetami-zastępcami oficerskimi w pułkach pieszych (numera pułków przy nazwisku) Józef Rolle 13, Rudolf Kratochwil 24, Józef Martynowicz 57, Mateusz Mara 24, Jan Pisa 10, Ignacy Gawłow 56, Wit Kellner 89, Józ. Sigmund 77. W bataljonach strzeleckich: Leszczycki i Gwozdonowicz 13. W kawalerji: Ad. hr. Potocki uł. 1. W oddziale sanitarnym: Bogumił Przybysławski.

Zniesienie konfiskaty. „Ck. sąd kraj. karny we Lwowie jako trybunał dla spraw prasowych po wysłuchaniu ck. prokuratorji państwa postanowił do wniosku prokuratora z 17. grudnia 1888 l. 12834 pp. nie przychylić się i zarządzonej konfiskaty Nr. 349 *Kurjera Lwowskiego nie zatwierdzić, albowiem treść artykułu inkryminowanego pod napisem „W sprawie szewców“ nie zawiera w sobie nic karygodnego.*

O tem zawiadamiamy szanowną redakcję z dołożeniem, że przeciw powyższej uchwale zgłosił prokurator państwa zażalenie do wyższej instancji. Ck. sąd kraj. karny. Lwów dnia 18. grudnia 1888. *Poglies.*“

Konfiskata. Nr. 24. *Djabła* został skonfiskowany przez prokuratorję za artykuł: „Fraenklowi z Moedlingu“.

Onegdaj wieczorem prokuratorja skonfiskowała u p. Rischera (przełożonego korporacji szewskiej) cały nakład rekursu, wniesionego przed kilku tygodniami do ministerstwa przeciwko nadaniu karty przemysłowej Fraenklowi i odrzuconego następnie w namiestnictwie, a teraz wydrukowanego dla wiadomości ogółu szewców galicyjskich.

Walne zgromadzenie robotników zwołane na wczoraj do sali ratuszowej nie przyszło do skutku, albowiem, jak to najczęściej niestety bywa, zebrała się ich zbyt mała liczba, aby módz decydować o tak ważnych sprawach, jakiemi są Izby robotnicze i wybór odpowiednich delegatów na ankietę wiedeńską.

Tombola urządzona na rzecz ubogich przez Towarzystwo św. Salomei udała się wczoraj doskonale, dzięki chwalebnej dobroczynności naszych kupców, cukierników itp. i ruchliwości pań. Czysty dochód wynosi przeszło czterysta złr.

P. Juljan Klaczko przybył z Wiednia do Krakowa na stałe mieszkanie i obejmuje redakcję *Czasu.*

Z uniwersytetu. PP. Tadeusz Ludwik Kwieciński, rodem z Lubienia w Galicji i Henryk Schmindling, rodem z Ładny w Galicji, otrzymali na krakowskim uniwersytecie stopień doktora praw.

† **Aleksander Gebauer,** inżynier i likwidator Tow. wzajemnych ubezp., radca Arcybractwa Miłosierdzia, zmarł w Krakowie po długich cierpieniach, przeżywszy lat 60.

† **Opat premonstratenzów** w Niższej Austrji ks. Juljusz Plch zmarł 17. bm. w 77 roku życia.

Materjały do dziejów Polski. Od pani Malwiny Ogonowskiej, zajmującej katedrę języków słowiańskich w Bolonji utrzymał p. Będzikiewicz wiadomość, że materjały do „Dziejów Polski“ śp. C. Correntiego, zmarłego 4. października br. pod Medjolanem, są niezmiernie obfite. Nadsyłano mu je ze wszystkich bibljotek i archiwów całej Europy, szczególnie zaś geograficzne mapy Polski, są znakomicie ukompletowane, bo od najdawniejszych czasów. Również dział etnograficzny, jako główna podstawa narodowości naszej, zebrany jest znakomicie. Rękopisma te i inne zostają dotychczas w ręku żony i córki nieboszczyka, pod opieką senatora włoskiego T. Massaroni'ego. Tom I. „Dziejów Polski“ wyjść ma niebawem z druku.

Do czego służy telegraf? Czytamy w *N. Ref.* Wczoraj w południe nadaną w Wiedniu depeszę o g. 1. min. 45 odebraliśmy o szóstej wieczorem. Zupełnie analogiczny wypadek przydarzył się i nam w piątek. Depesza oddana w Wiedniu o g. 5. pop. doszła nas po 8. wieczorem. Wobec tego pospiechu słusznie zupełnie *N. Ref.* robi uwagę, że koleje żelazne mogą rywalizować z telegrafem.

Przepowiednie na rok przyszły. Rudolf Falb w swoim „kalendarzu trzęsienia ziemi“ na r. 1889 oznacza, jako „dni krytyczne pierwszego rzędu“, w których z największą pewnością należy się spodziewać trzęsienia ziemi — 17. marzec, 15. kwiecień, 15. maj, 11. sierpień, 9. wrzesień, 24. październik i 23. listopad. Krytycznemi dniami drugiego rzędu będą według Falba 1. i 31. styczeń, 15. luty, 1. i 31. marzec, 13. czerwiec, 12 lipiec, 25. wrzesień, 9. październik i 22. grudzień. Krytycznemi dniami trzeciego rzędu mają być 17. styczeń, 30. kwiecień, 29. maj, 28. czerwiec, 28. lidiec, 26. sierpień, 7. listopad i 7. grudzień.

Niedzielny koncert muzyki pułku 55. dał nam doborowy program: było tam co dla ucha, serca i wyobraźni. Może tylko za wiele miał od spiewu pożyczonego, a niepotrzebnie, bo niema bogatszej nad literaturę orkiestrową. Nudnych potpourri także szczęśliwie zaniechano; takiemu zaś potpourri jak fantazja z „Aidy“, każdy przyklaśnie, gdzie wszystkie wyjątki tak są dobrane i złożone, że stanowią muzyczną jedność. Wagner par excellence orkiestrowy mistrz, zrobił jednolite wrażenie nieśmiertelnym swym marszem z „Tannhäusera“. W modlitwie z „Afrykanki“ popisała się dzielnie nieposzlakowanie czysta harmonia blaszana. Do wyobraźni przemówił piękny i oryginalny walc pana Bachó, malujący jakby balowy taniec, z początku nieśmiały, potem dziarski a w końcu zapamiętały. Elegancka polka Goreckiego, to jakby marzenie w półśnie, którego bynajmiej nie przerywa częsty łoskot tłumbasu. Obie ostatnie kompozycje powinny znaleść licznych amatorów, gdyby się w handlu ukazały.

O przekopie panamskim podają dzienniki ciekawe szczegóły. Z całej długości przekopu ukończono już zupełnie 22 kilometry, a część od strony oceanu Atlantyckiego — od przystani Colon ku Kordyljerom — jest już prawie gotowa. Tę część kanału buduje przedsiębiorstwo amerykańskie pod kierownictwem inżyniera Glavena. Z tej strony, tj. od strony oceanu Atlantyckiego, łańcuch gór kordylierskich wznosi się łagodnie od poziomu morza; ale od strony oceanu Spokojnego spady są nader strome.

Przekopując łańcuch gór, musiano dla uniknienia zbyt nagłych i stromych spadków zboczyć od prostego kierunku, lecz pomimo tego poziom podeszwy przekopu stanie o 49 metrów wyżej od poziomu oceanu Spokojnego. W skutek tego będzie urządzonych dziesięć olbrzymich śluz żelaznych ku stopniowemu podnoszeniu poziomu wody. Te śluzy buduje inżynier Eifel, twórca budującej się wieży żelaznej na placu przyszłej wystawy w Paryżu. Z tych śluz pięć będzie stało na prawym boku Kordyljerów od strony oceanu Atlantyckiego, a pięć z przeciwnej strony. Około ich wykonania pracuje bez przerwy 4000 robotników i mają być wykończone z końcem roku 1890. Gdyby dotrzymano tego terminu, już w pierwszych miesiącach roku 1891 pierwszy okręt przepłynąłby przekopem z wód oceanu Atlantyckiego na wody oceanu Spokojnego. Obecnie pracuje dziennie w całym przekopie korpus robotników składający się z 15.000 ludzi pod wodzą kilkuset inżynierów.

Sprzedany mąż. Wdowa po bogatym rzeźniku berlińskim zaproponowała drugiej tamtejszej rzeźniczce „drobnego bydła“, ażeby odstąpiła jej swego męża za cenę 9000 marek. Ta przyjęła propozycję z ochotą i przeprowadziła za zgodą męża rozwód. Przed kilku dniami odbył się już ślub bogatej wdowy z dymisjonowanym małżonkiem.

Honorarjum lekarskie. Dzienniki kijowskie opowiadają o niezwykłem istotnie honorarjum lekarskiem. Do chorego J. M. Brodzkiego, znanego właściciela cukrowni, przywołano z Moskwy profesora Zacharjewa. Za jeden dzien pobytu w Kijowie zapłacono profesorowi Zacharjewowi 6000 rubli. Propozycji pozostania na tych samych warunkach przez ciąg drugiego dnia profesor Zacharjew nie przyjął.

Bezpieczeństwo za kordonem. Pod Bobrujskiem grasuje banda łotrów, pod dowództwem jakiegoś Bohdanowa. Zbiegł on z Syberji. Ostatnią ofiarą tych zbójów był obywatel tamtejszy, Michniewicz, któremu zadano rany i ograbiono z pieniędzy.

Towarzystwo przyjaciół nauk w Poznaniu. Na posiedzeniu wydziału historyczno-literackiego d. 17. bm. odczytał nasamprzód konserwator zbiorów Towarzystwa dr. Erzepki początek odnalezionej przez siebie a dotychczas drukiem nie ogłoszonej drugiej części poematu W. Potockiego pod tyt.: „Merkurjusz nowy“. Druga ta część, niewątpliwie pióra Potockiego zawiera opis wyprawy chocimskiej. Słuchacze mieli sposobność podziwiać piękność i czystość języka utworu, a więcej jeszcze wzniosły i poetyczny nastrój, w którym jest napisany. Szczególnie porównania przypominają prawie wszędzie nieśmiertelne dzieła Homera, a co najważniejsza, wieje z całej poezji duch tak rodzimy i swojski, że utwór uchodzić może za prawdziwą ozdobę naszej literatury XVII. wieku. Pochwały oddawane w poemacie Sobieskiemu upoważniają do przypuszczenia, że poemat skreślony został dopiero w kilka lat po bitwie chocimskiej.

Następnie przewodniczący Towarzystwa August hr. Cieszkowski mówił o archiwum krzyżackiem w Wiedniu.

Jakkolwiek zakon krzyżacki został 1809 roku zniesiony przez Napoleona I., nie uznali pozostali członkowie zakonu rozporządzenia napoleońskiego i wyrobili sobie 1840 roku przyzwolenie cesarza austrjackiego na przywrócenie zakonu. Na czele istniejącego jeszcze dzisiaj w Austrji zakonu krzyżackiego stoi jako wielki mistrz arcyksiążę Wilhelm. Dzisiejsi krzyżacy austrjaccy mają w Wiedniu własny dom i kościół. Utrzymywane przez nich archiwum, tak zwane centralne, zawiera bardzo liczne dokumenta zebrane z najrozmaitszych miejscowości i jest po królewieckiem najbogatsze w źródła historyczne. Ponieważ królewieckie archiwum w oczach nieuprzedzonych historyków już przestało być wyłącznem źródłem dziejów krzyżackich, ważne jest archiwum wiedeńskie pod wielu względami, chociaż i jego dokumenta za niewzruszone uchodzić nie mogą. Hr. Cieszkowski zwiedzając archiwum, odkrył w niem między innemi oryginał traktatu brzeskiego, który dotychczas jeszcze w poprawnej edycji publikowany nie został. Dzisiaj kiedy z oryginału zdjęta została kopia, spodziewać się można wczesnego ogłoszenia traktatu, co dla historyków naszych będzie nader pożądanem. Pod koniec przedłożył przewodniczący Towarzystwa wydziałowi dwa nowsze wydawnictwa zakonu krzyżackiego w Wiedniu, a mianowicie ważne, ale nadzwyczaj stronniczo napisane dzieło tłumacza zakonu Feliksa Sallesa p. tyt.: Annales de l'ordre teutonique ou de Sainte Marie de Jérusalem (Paris et Vienne 1887) i katalog archiwum, sporządzony przez dzisiejszego w. komtura zakonu hr. Pettenegg p. tyt.: Die Urkunden des deutschen Ordens, Centralarchivs zu Wien (Praga i Lipsk 1887). Utrudnienia stawiane przez zakon co do wypożyczenia dokumentów nie pozwoliły hr. Cieszkowskiemu zrobić z źródeł archiwum takiego użytku, jak sobie życzył

W fejletonie czeskiej *Politik* znajdujemy początek zajmującego studjum „Polscy powieściopisarze teraźniejszości, napisanego przez E. L. W pierwszym rozdziale autor omawia działalność Zygmunta Kaczkowskiego, opierając się przeważnie na studjach Chmielowskiego.

Emin i Stanley. Wieści o wzięciu w niewolę Emina i Stanleya przez Mahdistów dotychczas nie zostały wyjaśnione; są pewne poszlaki, że sam rząd angielski przeszkadza ich wyjaśnieniu. Berliński komitet zawiązany celem odsieczy Emina otrzymał od takiegoż komitetu angielskiego następujący telegram: „Prawdopodobnie Emin basza został wzięty do niewoli. Zdaje się, że Stanley nie był przy nim, lecz, że powrócił inną drogą. Z dnia na dzień oczekujemy powrotu posłańców krajowców, wysłanych w lipcu ze Suakimu na południe na zwiady.

Polacy w Ameryce. Jedną z najważniejszych niewątpliwie spraw naszych kolonij za oceanem jest sprawa szkół polskich, któreby przy pomocy domu i całego naszego amerykańskiego społeczeństwa zachowały przy polskości młode pokolenia, wyrastające tak daleko od kraju. Świeckich szkół polskich nie ma prawie jeszcze w Ameryce, są jednak polskie szkoły parafialne, istniejące przy licznych już polskich parafiach i kościołach w Ameryce. Ks. Domagalski oblicza w *Zgodzie*, że szkół takich jest już do siedmdziesięciu. Pobiera w nich naukę przeszło 17.000 dzieci polskich. W szkołach parafialnych polskich uczy obecnie przeszło trzydziestu nauczycieli świeckich, reszta zaś personalu nauczycielskiego składa się z zakonnic. Najliczniejszy kontyngens nauczycielski stanowią siostry Felicjanki, mające swój dom macierzysty w Detroit; w Chicago uczą siostry Nazaretki, sprowadzone z Rzymu przez OO. Zmartwychwstańców; w Milwaukee mają zakład macierzysty siostry de Nôtre-Dame, przygotowujące nauczycielki do szkół polskich. Projektowane jest założenie polskiego seminarjum nauczycielskiego dla przygotowania nauczycieli dla polskich szkół początkowych. Są także na myśli szkoły średnie i wyższe. W Detroit staraniem ks. Józefa Dą-